

สรุปและข้อเสนอนะ

5.1 สรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอ้อมโนทัศน์กับลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่เป็นหัวหน้าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าชั้นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ครอบคลุม 6 จังหวัด คือ ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย สกลนคร เลย และหนองบัวลำภู จำนวนประชากรทั้งสิ้น 381 คน จาก 104 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบสอบถามข้อมูลนักเรียน (2) แบบสอบถามอ้อมโนทัศน์ ซึ่งปรับปรุงมาจากแบบสอบถามวัดตามอัตภาพ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2515) แบบสอบถามอ้อมโนทัศน์ของกรรณิการ์ ภูประเสริฐ (2518) และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของจุไรรัตน์ เปรมิษฐ์ (2512) (3) แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ ปรับปรุงมาจาก แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำของผ่องพรรณ อยู่ประเสริฐ (2512) และของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และค่าสัมประสิทธิ์แห่งการถ่วง (Contingency Coefficient)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนที่เป็นหัวหน้าชั้น มีอ้อมโนทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง
2. หัวหน้าชั้นชายและหัวหน้าชั้นหญิงมีอ้อมโนทัศน์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เมื่อจำแนกตามที่มาของตำแหน่ง ปรากฏว่า หัวหน้าชั้นชายและหัวหน้าชั้นหญิงมีอ้อมโนทัศน์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. หัวหน้าชั้นมีลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย
5. หัวหน้าชั้นชายและหัวหน้าชั้นหญิงมีอ้อมโนทัศน์กับลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. เมื่อจำแนกตามที่มาของตำแหน่ง ปรากฏว่า หัวหน้าชั้นชายและหัวหน้าชั้นหญิงมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
7. จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอ้อมโนทัศน์กับลักษณะความเป็นผู้นำของหัวหน้าชั้น

ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมตามหลักสูตร หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรคำนึงถึง บรรยากาศในการจัด ด้วย ดังเช่นจากการศึกษาของ แมคคอมบส์ (Mccombs, 1994) พบว่านักเรียนมีแนวโน้มเข้าร่วมกิจกรรมที่มีบรรยากาศแบบสนับสนุน (Supportive) มากกว่า บรรยากาศแบบสั่งการ (Directive) อย่างไรก็ตาม ในเจตนาของการจัดกิจกรรมใด ๆ ก็เพื่อให้ นักเรียนได้รับประโยชน์จากการจัดนั้น ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมในกิจกรรมนั้น ๆ ให้มากที่สุด

อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัย ปรากฏว่า อ้อมโนทัศน์ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะความเป็นผู้นำไม่ว่าจะเป็นลักษณะความเป็นผู้นำแบบอิตินิยม แบบประชาธิปไตย หรือแบบเสรีนิยมเลย ย่อมเป็นโอกาสที่จะให้มีการส่งเสริมอ้อมโนทัศน์ของนักเรียนให้สูงขึ้น ให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นและนักเรียนสามารถเลือกที่จะแสดงออกของลักษณะความเป็นผู้นำได้เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรขยายกลุ่มที่ใช้ศึกษา เช่น ศึกษาทั้งนักเรียนทั่วไป หรือสร้างรูปแบบกิจกรรม รูปแบบการเรียนการสอน เพื่อพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขอ้อมโนทัศน์กับลักษณะความเป็นผู้นำให้แก่ นักเรียน ดังคำกล่าวที่ว่า โรงเรียนเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ ปลูกฝัง ชีตเกลานบนาทางสังคม เพื่อให้เยาวชนออกไปเป็นสมาชิกที่สังคมต้องการ